

SZAVAK ÉS HASZNÁLATUK

Ikes ragozás

Miközben egyre több igéhez tapad *-ik* az egyes szám harmadik személyben, a többi ikes alak (*alszom, aludnám, ő aludnék, aludjék*) egyre inkább visszaszorul. A fiatalok már inkább azt mondják: *alszok*; és kizárólag ezt: én *aludnék, ő aludna, aludjon*. Ennek egyik oka az lehet, hogy elhomályosulóban van az ikes ige lényege.

Az **ikes igék** eredetileg **alanyi igék**. Jól látszik ez azokon az igéken, amelyek ikesen alanyi, iktelenül tárgyias jelentésűek. Például: *hall – hallik, érez – érzik, tör – törik; dolgozik, de megdolgoz* vmit; *zongorázik, de végigzongoráz* vmit; *eszik – esz a méreg* (engem). Azonban vannak nem ikes alanyi igék is, mint: *fut, mosolyog*; és némelyik ikes igének lehet tárgya. Ilyen többek közt az *eszik* és a *játszik*. A kopás, keveredés másik oka valószínűleg az, hogy az ikes ragozás némelyik ragja egybeesik más személyragokkal. Egyes szám 1. személyben az ikes alanyi személyrag azonos a tárgyias személyraggal: *eszem valamit / eszem azt* (vö. *veszek vmit / veszem azt*). A feltételes módban pedig az iktelen ige első személyű ragja egyezik az ikes harmadik személyű raggal: *én olvasnék, ő játszanék*.

Egyelőre – mint a hagyományos alakok általában – választékosabbnak minősül az ikes ragozás, de a változásnak nem érdemes gátat vetni, mert új szabályosság irányában hat.

Mindenképpen hibázik, aki nem ikes igét ragoz ikes módon:

- o Nem tűrjük, hogy a korrupció felderítetlenül maradjék.

maradjon

- o Vigyázz! – Jó, majd vigyázom!

vigyázok

A tudálékos hiba rosszabb a pongyolaságnál.